

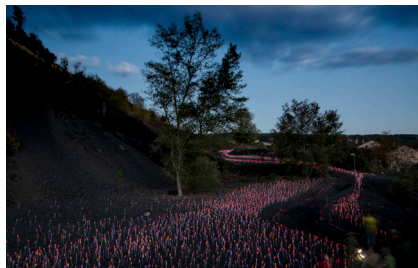
lona, en què s'esmenta Arnust de Begur (*Arnusto de Bigurio*) com a senyor feudal del castell. Molts investigadors, com el begurenc Salvador Raurich, han donat per fet que és la primera referència coneguda sobre el castell i així ha quedat imprès en els llibres d'història. Com moltes altres fortaleses medievals, la propietat del castell de Begur va passar per diferents mans (els comtes de Barcelona, els senyors de Cruïlles-Peratallada o Joan d'Anjou, duc de Lorena, que n'ordenà la demolició, el 1468). Finalment, el 1604, l'últim senyor del castell, Carles de Vilademany i de Cruïlles, es va veure obligat, per motius econòmics, a vendre la possessió a la universitat (municipi) de Begur, Regencós i Esclanyà. Des de llavors, el castell ha patit invasions i destruccions (efectes col·laterals de la batalla del Ter, la Guerra del Francès...) que han configurat la silueta actual de l'edificació i que han convertit aquest espai en un dels punts emblemàtics i més significatius del Baix Empordà.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

El festival del foc i la llum | El Festival Lluèrnia dura tan sols una nit, des que es pon el sol fins a unes hores més tard, però omple el centre d'Olot d'instal·lacions i d'un nombrós i divers públic, tant per la seva procedència com pels seus interessos. En totes les edicions s'ha presentat un conjunt de propostes fetes per artistes visuals de trajectòries diferents, que en general aporten creacions d'una qualitat remarcable. En la darrera edició, hi van participar artistes consolidats, els quals van fer més de cinquanta instal·lacions, situades en punts diferents de la població (des del Montsacopa fins a la llera del riu Fluvià), que van resultar molt plaents. Es fa difícil fer-ne una menció, ja que n'hi havia moltes. Algunes eren espectaculars, com la que feia sortir lava per una finestra o la que va convertir la gredera del volcà en un passeig visual de 13.000 elements de llum química. Es tracta d'un esdeveniment que aporta una gran creativitat a la ciutat i que és de referència en el país. I no voldria deixar d'assenyalar la bona acollida que té entre els centres d'en-

senyament de la ciutat i alguns de la comarca, tant de primària com de secundària, com també entre estudiants universitaris de diferents disciplines.

>> *Gran instal·lació, d'una plasticitat extraordinària, muntada per Lola Solanilla a la gredera del volcà Montsacopa. Van caldre uns 150 col·laboradors per plantar més de 13.000 elements de llum química.*

(Autoria: JOAN GASSIOT)

D'aci i d'allà | Plagiant el títol de la revista, recullo algunes notícies d'arreu de la comarca. S'ha iniciat una nova fase de restauració del castell d'Hostoles, en la qual, a més de consolidar-ne diverses parts, es museïtzarà el conjunt. Riudaura ha inaugurat un nou dispensari municipal, ubicat a les antigues escoles. Per tal de canalitzar la participació en la vida del poble, a Argelaguer han creat el Consell del Poble, i a Besalú ja han donat bons resultats els pressupostos participatius (s'han materialitzat algunes de les propostes suggerides). La Vall d'en Bas ha rebut la distinció de Ciutat Educadora, i s'incorpora a la xarxa internacional de ciutats, pobles i viles amb aquest nomenament. Aquest mateix municipi ha quedat en segona posició als guardons del Turisme de Catalunya 2018 per l'aplicació Bas de Màgia, que és un referent en la manera d'acostar el territori a tots els públics. A Olot s'han fet les mostres teatrals *El més petit de tots* i *El petit format*, molt ben acollides per un nombrós públic, així com el Festival Veus de grups vocals. I no vull deixar d'esmentar que les patinadores d'Olot han aconseguit, una vegada més, proclamar-se campiones del món dels grups de xou. Ja és la dotzena vegada que tenen aquest reconeixement, una fita admirable i no gens fàcil d'assolir.

Una cinglera a Santa Pau | Dins el municipi de Santa Pau hi ha un conjunt molt remarcable de volcans i d'espais naturals, com la fageda d'en Jordà.

Ara s'hi ha d'afegir un nou al·licient: una cinglera basàltica al riu Ser, al seu pas per la població de Santa Pau, que han fet visible en netejar a fons tota la vegetació que la cobria. Els geòlegs raonen l'interès d'aquest aflorament perquè té unes característiques difícils de trobar en altres indrets volcànics.

EL GIRONÈS

Text i fotos > DANI VIVERN

Passant pel tub | Diu un informe del consistori que l'empresa Girona SA, encarregada del servei d'aigua a Girona, Salt i Sarrià, des del 1992 fins al 2012 no ha substituït una gran part de les conduccions obsoletes o en mal estat, com pertocava fer. Es calcula que hi podria haver fins a 400 quilòmetres de canonades «caducades» en el subsol gironí. De fet, no és estrany que hi hagi problemes en segons quins sectors (per exemple, a la «carretera de Barcelona», com en diem els de tota la vida) cada cop que plou. Prudència, recomana l'Ajuntament, fins que no se sàpiga l'abast de tot plegat. *Technicos habet Madrenas*, per a això.

I encara més tubs, aquests de més categoria: La posició de l'orgue de la catedral gironina, al mig de la nau central, ha estat i és generadora de crítiques des que, el 31 de juliol de 1944, fou deixat a punt per Salvador Aragonès i protegit per l'obra en fusta de Serafí Sureda. L'instrument, per la seva grandària, entorpeix la visió neta de la nau i, a més, no té una part dels tubs: la canonada forana o exterior, que, a part de la funció acústica que se li suposa, dona als orgues la seva imatge característica. En el cas de l'orgue de Santa Maria, tal com es va concebre, els tubs exteriors només podrien tenir una funció decorativa. És a dir, no podrien sonar. Tanmateix, i per millorar l'estètica del conjunt, la tardor passada es va iniciar una campanya per recollir fons (30.000 euros) i col·locar els 76 tubs exteriors que han de fer que, almenys, l'orgue quedi identificat com a tal. La campanya, organitzada per l'ADAC, el Bisbat de Girona i el capítol catedralici, compta amb el suport de l'Ajuntament.

Trens de vida | La contrapartida a tan estètica proposta és que el trenet

cròniques

turístic potser no farà més parades al pont de Pedra ni passarà pel Barri Vell. Aquest hivern hi ha previst fer passar per concurs aquest servei, i s'ha aprofitat (segons la regidoria de Turisme) per estudiar «l'impacte negatiu» del trenet. Sembla que contamina, que fa soroll i embussos, que hauria de ser elèctric... Vejam: cada dia feiner, hi ha un munt de camions i furgonetes pel carrer dels Ciutadans, per la plaça de l'Oli i més enllà, aturats, fent els seus repartiments, i altres vehicles que reclamen pas a cop de clàxon. També hi ha (potser més cops dels que tocaria, i en detriment d'altres barris on no se'ls veu mai) els vehicles de neteja. Igualment, s'hi poden comptar ciclistes estrangers en actituds més pròpies d'un velòdrom que d'un barri turístic, i pidolaires assidus que entrebanquen el vianant. Llavors em pregunto si el pobre trenet té un percentatge gaire elevat de participació en tot aquest Cafarnaüm. Més aviat diria que és un servei necessari si es vol mantenir el batec de visitants al cor de la ciutat. És clar, però, que en aquest país tan contradictori resulta normal criminalitzar el pencaire i fiscalitzar-li amb suspicàcies on, en què, com i quan treballa. Potser es vol que els trens siguin cosa del passat?

>> Espectacular joc de llums amb Sant Feliu i la catedral com a teló de fons.

(Autoria: MARTA VIVÓ)

Passat i futur | Parlant de passat: el Museu d'Història de Girona ha obert un espai dedicat a la radiodifusió a la ciutat, on els visitants poden veure els aparells de la col·lecció de Jaume Pol i els equipaments que han configurat la història de Ràdio Girona des de 1933. Una bona proposta museística que evoca l'època de quan la ràdio era la reina i tothom portava un altre tren de vida.

I, en clau futurista, el Festival Vibra va atreure l'atenció de molts gironins,

els dies de Nadal, amb una original il·luminació dinàmica, acompanyada d'efectes sonors. Les imatges nocturnes del parc Central i del Barri Vell, amb una paleta de colors vius i en constant moviment, sembla que tindran continuïtat en la propera edició de Temps de Flors.

EL PLA DE L'ESTANY

Text > XAVI XARGAY

D'aniversaris | Fa 75 anys que els nedadors travessen l'estany de Banyoles. Són molts anys d'anècdotes, vivències i records. Per això el Club Natació Banyoles ha organitzat diferents actes i exposicions, com ara la mostra «Caràcter artístic. Recull gràfic del 75è aniversari de la Travessia de l'Estany», a l'Espai Eat Art de la Fundació Lluís Coromina, i l'exposició fotogràfica «Immersió. 75 anys de Travessia», al Museu Arqueològic. També s'ha publicat un llibre commemoratiu, *La Travessia de l'Estany. Una història visual*. Actes semblants s'organitzen durant tot el curs 2018-2019 per celebrar el 50è aniversari de l'Institut Pere Alsius i Torrent: acte de presentació al Teatre Municipal; edició d'una novel·la, *Tinta vermella*, escrita pels alumnes del centre; exposicions a l'Eat Art i al mateix centre, i jornada de portes obertes amb fi de festa.

De present (musical) | El grup banyolí Cor de Teatre ha presentat al TNC l'obra *Troia, una veritable odissea!*, amb direcció musical de David Costa i direcció escènica de Joan Maria Segura. Explica, a través de trenta intèrprets que canten a *cappella* peces de Purcell, Bach, Händel, Mozart, Verdi o Wagner, tretze dels episodis més significatius dels poemes homèrics. L'exigència del treball els deu haver dificultat poder llegir el darrer volum dels «Quaderns de Banyoles», *Mig segle de fressa. El rock i el folk a Banyoles i al Pla de l'Estany*, d'Eloi Camps, un repàs cronològic que arrenca als anys seixanta i arriba fins al 2018. Organitzat per dècades, situa cada època, les influències i tendències, i detalla tots els grups que van tocar en públic o van

fer algun enregistrament. El llibre ha coincidit en el temps amb l'edició del primer disc del grup banyolí Roko Banana, *Madness & Coffee*.

Defutur (esportiu) | Això de tenir pladestanyencs relacionats amb el Barça va bé perquè, suposo, deu haver facilitat la creació del quinze *cruyff court*, en aquest cas amb el nom d'Andreu Fontàs. El futbolista banyolí apadrina l'equipament que han construït l'Ajuntament, la Fundació Johan Cruyff, la Fundació Bancària 'la Caixa' i la Fundació del Barça per ajudar a dinamitzar el barri. Els *cruyff courts* són petits camps de futbol de gespa artificial d'ús lliure que tenen com a objectiu fomentar l'esport i inculcar valors com la responsabilitat, la integració, el joc en equip i la superació personal, així com aconseguir prevenir el sedentarisme i l'obesitat infantil.

>> Cartell de la 75a edició de la Travessia de l'Estany. (Autoria: XAVI XARGAY)

LA SELVA

Text > JOAN DOMÈNECH

Lloret i La Bella Dolors | L'any 1944 es va estrenar a la vila marinera una mena de sarsuela basada en estampes locals vuitcentistes sobre el món dels pescadors, dels *americanos* i dels contrabandistes. L'havien escrit joves lletraferits, sobretot Esteve